

Bijlage I: Nota van zienswijzen

1. INLEIDING

Het ontwerp van de Nota bodembeheer gemeente Gemert-Bakel (inclusief PFAS), heeft met ingang van 14 april 2020 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze nota zijn de ingediende zienswijzen verwerkt.

2. ZIENSWIJZEN

2.1 Visie op Bodembeheer (1)

Ontvankelijkheid

Op 20 april 2021 is de zienswijze per e-mail ontvangen. De zienswijze is tijdig en op de juiste wijze ingediend.

Samenvatting zienswijze

Verzocht wordt om:

1. De nota bodembeheer uit te bereiden met de biologische en ecologische aspecten van de bodem omdat:
 - a. De nota zich alleen beperkt tot de mechanisch/chemische kant van de bodem, hetgeen onterecht wordt bevonden. De bodem is de buitenschil van de Aarde die centraal staat in alle leven.
 - b. De wereld worstelt met een CO2-crisis, een stikstofcrisis, een biodiversiteitscrisis, een opkomende zoetwatercrisis en zo nog wat meer. Verwezen wordt naar de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG15, Leven op het land).
2. De definitie van de bodemfunctieklasse Landbouw/Natuur niet als één klasse te beschouwen omdat:
 - a. Landbouw moet afhankelijk van de specifieke landbouw die op een locatie plaatsvindt worden geplaatst in de klasse 'Industrie' of (in geval van natuur inclusieve bedrijfsvoering) in de klasse 'Natuur'.
3. In de bodemkwaliteitskaarten biodiversiteit op te nemen.
4. Naast grondverzet in te gaan op andere bovengrondse activiteiten, waarbij de grond niet verplaatst wordt en de bodem toch een kwaliteitsverandering kan ondergaan. Bijvoorbeeld spuiten, lekken, of lozen van gifstoffen welke een negatief effect kunnen hebben op natuurherstel.
5. Alleen écht schone grond als uitgangspunt te nemen als toepassingseis.
6. Bij het onderdeel Omgevingsvergunning bouwen het aspect 'gezondheid' wat breder of specifieker te benoemen.
7. Vanuit de politiek invloed uit te oefenen om een algeheel PFAS productieverbod te realiseren.

Beantwoording zienswijze

1. De nota bodembeheer heeft betrekking op het Besluit en de Regeling Bodemkwaliteit, waarin landelijk de voorwaarden voor het (her)gebruik van grond, baggerspecie en bouwstoffen is geregeld (grondverzet).

Het klopt dat de nota bodembeheer zich enkel beperkt tot de chemische kwaliteit van de toe te passen grond of baggerspecie. De bodemkwaliteitskaarten geven enkel inzicht in de te verwachten bodemkwaliteit en dan voor enkel de stoffen welke opgenomen zijn in het standaard NEN 5740-stoffenpakket. Indien de grond verdacht is op aanwezigheid van 'andere' stoffen, dan dienen de partijen aanvullend op deze stoffen onderzocht te worden.

De maximale toegestane concentraties aan stoffen in de toe te passen grond of baggerspecie verschillen bij het type bodemgebruik (bodemfunctie). De landelijke normwaarden zijn bepaald door het RIVM, waarbij eveneens gekeken is naar de ecologische risico's bij het gebruik van deze stoffen (bijvoorbeeld doorvergiftiging).

In de landelijke normen is derhalve rekening gehouden met de biologische en ecologische aspecten van de bodem. Het is ons inziens dan ook niet nodig om hierop de nota bodembeheer aan te passen.

2. De definities van de bodemfuncties zijn landelijk vastgelegd in het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. Hierbij wordt geen onderscheidt gemaakt in landbouw en natuur. Ter plaatse van de bodemfuncties landbouw/natuur mag enkel grond met kwaliteitsklasse <AW2000 (achtergrondwaarde) worden toegepast.

Het gaat hier wederom om de standaard stoffen uit het NEN 5740-stoffenpakket (chemische bodemkwaliteit). Hierbij wordt geen rekening gehouden met nutriënten, zuurgraad, zoutgehalte, waterdoorlatendheid of de fysieke eigenschappen ect. van de grond.

Indien een initiatiefnemer grond in een natuurgebied wil toepassen zal hij zelf de grond aanvullend kunnen onderzoeken op deze grondeigenschappen. Dit is niet geregeld in het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit.

Het is ons inziens dan ook niet nodig om hierop de nota bodembeheer aan te passen.

3. Voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten is de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten van toepassing. Biodiversiteit maakt hier geen onderdeel van uit.
4. Het beschermen van de bodem is landelijk geregeld in de Wet bodembescherming (Wbb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer aanvullende regels opgenomen voor bedrijven/inrichtingen om bodembeschermende maatregelen te nemen als deze bedrijven bodembedreigende bedrijfsactiviteiten uitvoeren.

In beide wetgevingen zijn zorgplichten opgenomen om de bodem te beschermen. Indien er een nieuwe bodemverontreiniging is ontstaan moet deze zo ver als redelijkerwijs mogelijk is volledig worden verwijderd.

In de nota bodembeheer wordt hierop ingegaan in de hoofdstukken 4 en 5. Het is ons inziens dan ook niet nodig om hierop de nota bodembeheer aan te passen.

5. Helaas bestaat écht schone grond niet. De bodem is vanuit het verleden vaak diffuus licht belast met diverse stoffen. In Nederland is licht verontreinigde grond onderverdeeld in verschillende kwaliteitsklassen (Niet toepasbaar, Industrie, Wonen en <AW2000).

De kwaliteitsklassen zijn afgeleid naar het type bodemgebruik, waarbij er rekening is gehouden dat er geen negatieve effecten optreden voor mens, dier en plant. Op een industrieterrein kan derhalve prima licht verontreinigde grond met kwaliteitsklassen Industrie toegepast worden zonder dat er negatieve risico's zijn voor mens, dier en plant bij dit type bodemgebruik.

Op een locatie met de bodemfunctie Landbouw/Natuur mag enkel grond met kwaliteitsklassen <AW2000 (achtergrondwaarde of in de volksmond 'schone' grond) worden toegepast. Ook in deze grond zitten stoffen welke verhoogd zijn ten opzichte

van het detectielimiet en derhalve is hier ook geen sprake van volledig 'schone' grond.

Daarnaast komt er binnen de gemeente ook grond vrij met de kwaliteitsklassen Industrie en Wonen. Indien deze grond binnen de gemeentegrenzen wordt hergebruikt mag deze grond enkel toegepast worden op de locaties waar de grond geen risico's opleveren voor mens, dier en plant. Hierdoor wordt deze grond duurzaam hergebruikt binnen de gemeente. Grond afkomstig van buiten de gemeente moet altijd voldoen aan kwaliteitsklasse <AW2000.

Het is ons inziens dan ook niet nodig om hierop de nota bodembeheer aan te passen.

6. In Nederland is het in de Woningwet geregeld dat er aangetoond moet worden of er niet op verontreinigde grond gebouwd wordt. Hiermee wordt voorkomen dat mensen blootgesteld worden aan eventuele verontreinigingen in de bodem met mogelijke gezondheidsrisico's tot gevolg.

Voor het verkrijgen van een Omgevingsvergunning bouwen, dient derhalve een bodemonderzoek aangeleverd te worden waarbij aangetoond wordt dat de bodemkwaliteit geschikt is om op te wonen. Dit staat ook in de bouwverordening van de gemeente.

In de nota bodembeheer is het volgende opgenomen.

"De gemeente Gemert-Bakel toetst de bodemonderzoek(en) aan de Woningwet (art.8) [35]. In de Woningwet en de Bouwverordening (art. 2.4.2) zijn regels opgenomen om het bouwen op verontreinigde grond tegen te gaan. Er mag niet gebouwd worden op een bodem die zodanig verontreinigd is dat schade of gevaar is te verwachten voor de gezondheid van gebruikers."

Het onderdeel gezondheid is expliciet genoemd. Het is ons inziens dan ook niet nodig om hierop de nota bodembeheer aan te passen.

7. Het Ministerie van I&W en het RIVM zijn met diverse landen bezig om een Europees verbod op het gebruik van PFAS te realiseren.

Zie ook: <https://www.rivm.nl/pfas/verbod-gebruik-pfas>

Conclusie

De ingediende zienswijze wordt niet gedeeld en leidt daarom niet tot aanpassingen.